

Femårsplan för folkskollärarinnorna.

Lika lönen kommer i etapper!

Lika lön för lika arbete har nu i trettio år varit den stora samlande parollen för Sveriges Folkskollärarinneförbund. Många gånger häftigt angripen och i gengäld hårt förfäktad, har likalönsprincipen städse bevisat sin hållbarhet, sin inneboende och övertygande kraft. Att den i dag som är står som segrare över motstånd och fördomar, erkänns av staten som den riktiga och rättvisa principen för lönesättning i folkskolan, kan inte minst tillskrivas faktum att likalönsparollen av lärarinnorna aldrig använts som skylt för krasst penningbegär, endast varit ett uttryck för deras krav på rättvis uppskattning av arbetsinsatsen. Ty som samhället och människorna nu en gång är, värdesättes arbetet främst efter det ekonomiska vederlaget. Att likalönsprincipen har sitt starkaste stöd i kärleken till arbetet ges åter och återigen belägg på. Betecknande är den väldiga tillströmning av nya medlemmar till folkskollärarinnornas organisation, som uppstått vid tillfällen, då lärarinnornas arbetsduglighet och likvärdigheten i deras arbetsprestationer satts i tvivelsmål på manligt lärarhåll. Må vara, att en del lärarinnor icke entusiasmeras av likalönsprincipen i och för sig, alla reagerar de dock mot försök till undervärdering av den kvinnliga arbetsinsatsen i skolan — de tål icke undervärdering, därför att de vet med sig, att de icke förtjänar den.

"Anledning synes icke föreligga att med avseende å kompetens och arbetsförmåga göra skillnad mellan manliga och kvinnliga folkskollärare", bekräftar ecklesiastikministern i den stora propositionen om lönereglering för folkskollärarkåren, framlagd för riksdagen den 17 mars och refererad i denna tid-

ning å annan plats. Och förordar statsrådet, att de kvinnliga folkskollärarna ska erhålla samma lönegradsplacering som de manliga efter en övergångstid av 5½ år. Motiveringen är densamma som den Lärarinneförbundet alltid föreburit: likställighet i lönehänseende mellan manliga och kvinnliga befattningshavare är genomförd för statsförvaltningen sedan 1925, och då på de kommunalt anställda lärarna nu skall tillämpas principerna från det statliga lönesystemet är det — för att citera ecklesiastikministern — "redan på formella grunder — icke möjligt att bibehålla en principiell skillnad mellan de manliga och kvinnliga folkskollärarna med avseende å löneställning." Därtill kommer, att de reella grunderna — lika "kompetens och arbetsförmåga" — skulle göra en skillnad ytterligare svår, för att inte säga omöjlig att försvara. En form av försvar är ju pekandet på riskerna i "lika-lönens" tillämpning. Lärarinnorna bli utkonkurrerade, har man sagt oss. Som deklarerats förut i dessa spalter är emellertid folkskollärarinnorna beredda att taga risken. Och deras förtröstan om att kunna hålla positionen orubbad, delas tydligen på högsta ort, där man säger sig ha "anledning att förvänta att den kvinnliga arbetskraften i regel skall visa sig fullt konkurrensduglig." 5½ år efter löneregleringens ikraftträdande — och vi får tillfälle att visa det. Den föreslagna 5-årsplanen förefaller ju vara en ganska onödig inrättning, ett onödigt förhalande av en löneförbättring, uppskjuten länge nog. Men då vi hört finansministern förklara i Morgonbris på tal om lika lön att den "manliga trögheten och kärleken till det bestående" kräver tid att vänja sig

LÄRARINNEFÖRBUNDETorgan för Sveriges Folkskolläraryrinnor,
utkommer varje onsdag.

Ansvarig utgivare:

Frida Härner.

Redaktör:

Ulla Alm.

Redaktionssekreterare:

Alice Bergquist.

Redaktion och expedition:

Fredsgatan 10,
telefon 20 80 07.
Öppen kl. 14—17
alla vardagar, ut-
om lördag.Ulla Alms mottagningstid:
fredagar kl. 15—17.Alice Bergquists mottagningstid:
måndagar kl. 15—17.

vid reformer, får vi väl vänta på att trögheten släpper, ehuru benägna att tro, att den släpper lättare taget, får den några kritiska knuffar då och då. Vi väntar alltså — under den absoluta förutsättningen dock, att det inte inträffar några tvärra omkastningar i 5-årsplanen efter ryskt mönster. Och vi vill inte underlåta att uttrycka vår djupa tillfredsställelse och glädje — en glädje, som hela den organiserade kvinnovärlden delar — över att se likalönsprincipen, som vi så länge och stadigt förfäktat, erkännas av statsmakterna på sätt som här sker.

Dämpande på glädjen är dock de i propositionen föreslagna lönegradsplaceringarna, som för samtliga kårgrupper måste betecknas som alltför låga. Såsom framgår av referatet inuti tidningen har placeringen i lönegrader gjorts avhängig av undervisningstiden. För folkskollärare med en årlig tjänstgöring av 34½—36 veckor föreslås lön enligt lönegrad B15 i allmänna löneplanen, med en tjänstgöring av mer än 36, men mindre än 39 veckor föreslås lön enligt B16 och med en tjänstgöring av 39 veckor enligt B17. Kvinnlig folkskollärare med motsvarande tjänstgöring föreslås placerade i respektive B13, B14 och B15 för att sedan i tvenne etapper under loppet av 5½ år flyttas upp till samma lönenivå som de manliga kollegerna. Då för närvarande närmare 67 proc. av alla folkskollärarinnor undervisar i skolor med endast 34½ veckas lästid, kommer alltså drygt ⅔ av folkskolläraryrinnor att för de närmaste åren placeras i lönegrad B13, vilket för lärarinnorna på A-ort innebär en ytterst blygsam ökning av per månad 8 kr. 75 öre i lägsta löneklassen och i högsta löneklassen en minskning av 3 kr., räknar man med de ökade pensionsavgifterna. Löneminskningen ifråga beräknas komma att beröra drygt 1,100 folkskollärarinnor. Även om man nu tänker sig, att den provisoriska avlösningsförstärkningen kommer att hjälpa upp lönen något, och menar, att om några år bli ju dessa folkskollärarinnor uppflyttade tvenne lönegrader därtill, kvarstår olägenheten av en avsevärd löneskillnad mellan lärare i stad och på land. De icke-ordinaries placering trenne lönegrader under de ordinarie lärarna är en annan besvikelse, som propositionen bereder. Både till landsbygdslärarinnornas

Stockholms Folkskolläraryrinnors Sparkasseförening.

År 1914 stiftades av folkskollärarinnor i Stockholm på initiativ av fröken Julia Fredlund Stockholms Folkskolläraryrinnors Sparkasseförening. Den står numera öppen för alla ordinarie och extra ordinarie lärarinnor vid Stockholms folkskolor. Vid inträdet erlägges en avgift av 2 kr., och medlem insätter sedan minst 5 kr. och högst 25 kr. i kvartalet, tills medlems kapital i kassan stigit till 300 kr. Därefter är medlem ej skyldig att vidare göra några insättningar, men det står henne naturligtvis fritt att fortsätta därmed, om hon så önskar. På insatta medel lämnas ränta efter av föreningens vid årsmötet beslutad räntefot.

Lån ur föreningens kassa lämnas av styrelsen mot godkänd säkerhet. Medlem kan få låna intill 500 kr. mot revers och borgen.

Den 1 mars höll föreningen sitt årsmöte på Årsta-klubben. Av års- och revisionsberättelserna, som då upplästes, framgår att medlemmarnas antal vid 1936 års utgång var 162. Kassans tillgångar var vid samma tid kronor 35,077:95, varav 15,460 kr. var utlånade till 56 medlemmar.

Styrelsen omvaldes och utgöres av fröknarna Gerda Jakobsson, ordf., Gunhild Magnusson, v. ordf., Annie Johansson, kassör, Ingeborg Sundström, sekr., samt Ellen Friberg. Till revisorer omvaldes fröknarna Frida Härner och Ingegerd Palmér samt nyvaldes fröken Sofie Andersson.

Folkskolläraryrinnornas kårens representantskap

för lönefrågor var söndagen den 21 mars samlat i Stockholm för överläggningar med anledning av den framlagda propositionen i lönefrågan.

och de icke-ordinaries lönefråga återkommer vi emellertid i nästa nummer. Tills vidare är det bara att hoppas på, att under den 20 dagar långa motionstiden framkommer någon motion, som förbättrar regeringsförslaget i nyssnämnda delar, och för övrigt hålla i minnet att med hänsyn till den pågående allmänna utredningen för hela det statliga lönesystemet den reglering av lärarlönerna, som nu framlagts förslag om, enligt ecklesiastikministern "måste i olika hänseenden betraktas och utformas såsom ett provisorium", vilket snart nog kan komma att bättras på.

Rådfrågning i uppfostringsangelägenheter

Fil. lic. Tora Sandström, psykoanalytiker, och
fil. mag. Greta Rydberg.

Överenskommelse pr tel. 60 29 82 (Sthlm) kl. 8—9, 20—21.